

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže a soudců Mgr. Věry Jachurové a Mgr. Bc. Jana Schneeweise v právní věci

žalobce: **T. K.**
státní příslušník X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě ze dne 15. 7. 2025 na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u Krajského soudu v Ústí nad Labem dne 22. 7. 2025 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 6. 2025 č.j. OAM-389785-3/DO-2025. V žalobě uvedl, že dne 23. 6. 2025 podal žádost o dočasnou ochranu v České republice (dále jen „ČR“), a to na základě § 3 zákona č. 65/2022 Sb. o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Lex Ukrajina“). V žádosti se dovolával skutečnosti, že na území ČR pobývá od roku 2022, má zde nezletilého syna narozeného dne X, který je držitelem dočasné ochrany, a žije ve společné domácnosti s družkou, která je rovněž držitelkou dočasné ochrany. Dne 23. 6. 2025 bylo vydáno rozhodnutí, jímž byla jeho žádost o udělení dočasné ochrany posouzena jako nepřijatelná podle § 5 odst. 1 písm. c) Legis Ukrajina. Důvodem

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

nepřijatelnosti mělo být dle tvrzení správního orgánu to, že žalobce po dni 24. 2. 2022 pobýval v jiném členském státě Evropské unie (dále jen „EU“), konkrétně v Polsku, kde měl v minulosti uděleno pracovní vízum s platností do 27. 12. 2021. Žalobce však žádné pobytové oprávnění v Polsku po tomto datu neměl, ani tam nepožádal o dočasnou či mezinárodní ochranu. Proti rozhodnutí podal žalobce dne 28. 6. 2025 návrh na přezkum. Na tento návrh reagoval žalovaný vyrozuměním ze dne 4. 7. 2025. V něm uvedl, že existencí víza do Polska měl žalobce vytvořenou „vazbu“ na tento členský stát, a proto měl žádat o ochranu tam. Žalobce k tomu namítl, že po vypuknutí války se nacházel na území ČR, kde již předtím v minulosti pobýval kvůli práci (například v roce 2018). Po vypuknutí války přijel do ČR za rodinou a zde mu již byla v minulosti dvakrát udělena dočasná ochrana. Žalobce tedy splňuje podmínky pro udělení dočasné ochrany podle § 3 Legis Ukrajina. Poukázal na judikaturu, z níž plyne, že z pouhé existence víza v jiném členském státě nelze dovozovat nepřijatelnost žádosti. Žalovaný podle něj též nezohlednil klíčové a silné rodinné a osobní vazby žalobce na ČR, konkrétně na syna, družku, bydliště a historii pobytu. Namítl též porušení zásady non-refoulement a zásady legitimního očekávání vzhledem k předchozímu prodlužování dočasné ochrany.

2. Na základě výzvy Krajského soudu v Ústí nad Labem vtělené do usnesení ze dne 23. 7. 2025 č.j. 58 Az 5/2025-9 žalobce upravil žalobu tak, že se domáhá ochrany před nezákonným zásahem. Tohoto zásahu se žalovaný dopustil tím, že bez zákonné opory odmítl projednat žádost žalobce o dočasnou ochranu, a znemožnil mu tak přístup k meritornímu řízení o žádosti o dočasnou ochranu. Žalobce doložil, že ke dni 24. 2. 2022 se nacházel na Ukrajině. Navrhl, aby soud určil, že úkon žalovaného spočívající ve vrácení žádosti žalobce o dočasnou ochranu pro nepřijatelnost je nezákonným zásahem dle § 82 s.ř.s., a dále aby žalovanému uložil povinnost obnovit stav před zásahem, tj. projednat žádost žalobce o dočasnou ochranu v řádném správním řízení.
3. Usnesením ze dne 25. 8. 2025 č.j. 59 A 49/2025-15 Krajský soud v Ústí nad Labem postoupil věc žaloby na ochranu před nezákonným zásahem Městskému soudu v Praze jako soudu místně příslušnému. Toto usnesení nabylo právní moci dne 4. 9. 2025.
4. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl. Konstatoval, že žádost žalobce vyhodnotil jako nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. b) Legis Ukrajina. Žalobce totiž sám v žádosti uvedl, že dne 24. 2. 2022 pobýval na území ČR a nikoli na Ukrajině. Žalobce se však mylně domnívá, že jeho žádost byla vyhodnocena jako nepřijatelná z důvodu dle § 5 odst. 1 písm. c) Legis Ukrajina. Jeho argumentace se tudíž míjí se skutečným důvodem nepřijatelnosti jeho žádosti o dočasnou ochranu.
5. Žalovaný dále uvedl, že žalobce k žádosti o dočasnou ochranu předložil i cestovní doklad č. X platný od roku 2017, vydaný ukrajinskými orgány. Z obsahu tohoto dokladu vyplývá, že žalobci bylo polskými orgány uděleno dlouhodobé vízum s platností od 14. 7. 2021 do 27. 12. 2021. Z otisků hraničních razítek pak vyplývá, že žalobce vstoupil na území členských států Schengenského prostoru na základě tohoto víza již dne 20. 7. 2021 přes hraniční přechod Korczowa ležící na polsko-ukrajinské státní hranici. Z obsahu cestovního pasu nevyplývá, že by žalobce poté území států Schengenského prostoru opustil. Žalobce je sice státním příslušníkem Ukrajiny, avšak dne 24. 2. 2022 nepobýval na území Ukrajiny, jak vyžaduje § 3 odst. 1 Legis Ukrajina, resp. čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana (dále jen „prováděcí rozhodnutí“). Ve smyslu čl. 2 písm. c) směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001, o minimálních normách pro poskytování

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími (dále jen „směrnice o dočasné ochraně“) je za osobu vysídlenou možné považovat pouze tu osobu, která zemi původu opustila v důsledku situace, která v této zemi nastala, například v důsledku ozbrojeného konfliktu. Žalovaný zdůraznil, že mezi situací v zemi původu a jejím opuštěním musí existovat příčinná souvislost, neboli situace v zemi původu musí být důvodem, pro který daná osoba tuto zemi opustila. V případě žalobce tedy popsaná příčinná souvislost dána není, neboť ten opustil Ukrajinu nikoliv v důsledku probíhajícího ozbrojeného konfliktu, ale již dříve z jiných důvodů, a proto nesplňuje podmínky uvedené v § 3 Legis Ukrajina.

6. Žalovaný rovněž s ohledem na ustanovení § 51 odst. 2 písm. c) zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců (dále jen „zákon o dočasné ochraně“) konstatoval, že syn, kterého žalobce do tiskopisu žádosti uvedl, dne 7. 4. 2025 dosáhl zletilosti, a proto žalobce ke dni podání žádosti již nesplňoval podmínky pro udělení dočasné ochrany. Pokud jde o přítelkyni či družku, kterou žalobce zmiňuje, žalovaný připomněl, že použití ustanovení § 51 odst. 2 písm. d) zákona o dočasné ochraně je vyloučeno ustanovením § 4 odst. 2 písm. a) Legis Ukrajina, a proto i kdyby tato žena byla držitelkou oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany, nebylo by možno oprávnění k pobytu žalobci vydat.
7. Po posouzení věci samé soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
8. Při rozhodování soud vycházel zejména z následující právní úpravy:
9. Podle § 3 odst. 1 Legis Ukrajina Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky uděluje dočasnou ochranu cizincům, na které se povinně vztahuje rozhodnutí Rady Evropské unie podle § 1 odst. 1 písm. a).
10. Podle § 5 odst. 1 písm. b) Legis Ukrajina žádost o udělení dočasné ochrany je nepřijatelná, jestliže je podána cizincem, který není uveden v § 3.
11. Podle článku 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí toto rozhodnutí se vztahuje na následující kategorie osob vysídlených z Ukrajiny dne 24. února 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil, jež v uvedený den začala:
 - a) ukrajinští státní příslušníci pobývající na Ukrajině před 24. únorem 2022;
 - b) osoby bez státní příslušnosti a státní příslušníci třetích zemí jiných než Ukrajiny, kterým byla před 24. únorem 2022 poskytnuta mezinárodní ochrana nebo odpovídající vnitrostátní ochrana na Ukrajině, a
 - c) rodinní příslušníci osob uvedených v písmenech a) a b).
12. Soud předně uvádí, že povahou úkonu správního orgánu, kterým je fakticky vrácena žádost, a žadateli jsou sděleny důvody jejího vrácení, se již zabývala judikatura Nejvyššího správního soudu. V takovém případě se vyřízení žádosti pro nedostatek formy považuje za jiný úkon, který může představovat nezákonný zásah ve smyslu § 82 s.ř.s. (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017 č.j. 7 Azs 227/2016-36). Postup žalovaného spočívající ve vrácení tiskopisu proto není pro nedostatek formy správním rozhodnutím ve smyslu § 65 s.ř.s., ale faktickým úkonem žalovaného, ve kterém lze pojmově spatřovat nezákonný zásah dle ustanovení § 82 s.ř.s.
13. Soud se dále zabýval vylukou ze soudního přezkumu v případě vrácení žádosti o pobytové oprávnění za účelem dočasné ochrany jako nepřijatelné ve smyslu § 5 odst. 1 písm. b) Legis Ukrajina ve spojení s § 5 odst. 2 téhož zákona. Tuto otázku posuzoval Soudní dvůr Evropské

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

unie (dále jen „SDEU“) v rozsudku C-753/23 *Krasiliva* a dospěl k závěru, že ustanovení § 5 odst. 2 Legis Ukrajina odporuje právu EU a nelze jej použít. Následně i Nejvyšší správní soud v rozsudcích ze dne 3. 4. 2025 č.j. 1 Azs 174/2024-42 a č.j. 1 Azs 336/2024-42 a ze dne 1. 4. 2025 č.j. 5 Azs 273/2023-27 konstatoval, že vrácení žádosti jako nepřijatelné podle § 5 odst. 1 Legis Ukrajina je přezkoumatelné soudem. Soud tedy dospěl k závěru, že žaloba není nepřípustná a přikročil k jejímu věcnému posouzení.

14. Ochranu podle ustanovení § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle ustanovení § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2008, č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS).
15. První, druhá, čtvrtá a pátá podmínka jsou v projednávané věci splněny. Vrácení žádosti o dočasnou ochranu pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do práv žalobce.
16. Zbývá tedy posoudit podmínku třetí, tj. zákonnost postupu žalovaného. Na tomto místě soud nejprve považuje za potřebné zdůraznit, že žádost žalobce o udělení dočasné ochrany byla žalovaným vrácena žalobci nikoliv z důvodu podle § 5 odst. 1 písm. c) Legis Ukrajina, jak žalobce tvrdí v žalobě, nýbrž z důvodu, že nebylo prokázáno, že žalobce je osobou podle § 3 Legis Ukrajina. To vyplývá z obsahu žádosti, kterou žalobce přiložil k žalobě a která je též součástí spisového materiálu, který žalovaný soudu poskytl. Soud současně dodává, že neshledal nutným provádět touto žádostí důkaz (tedy za tímto účelem nařídít jednání), neboť žalobce se v žalobě fakticky vymezil i k tomuto důvodu, neboť tvrdil, že splňuje podmínky pro udělení dočasné ochrany podle § 3 Legis Ukrajina, resp. tvrdil, že ke dni 24. 2. 2022 se nacházel na Ukrajině. Přehlédnout nelze ani to, že žalobce v žalobě odkazoval na vyrozumění ze dne 2. 7. 2025, kterým žalovaný reagoval na jeho návrh na provedení přezkumu ve věci jeho žádosti. Z tohoto vyrozumění, které žalobce připojil k žalobě, je též patrné, že důvodem nepřijatelnosti žalobcovy žádosti byly (výlučně) okolnosti spadající pod § 5 odst. 1 písm. b) Legis Ukrajina, nikoli jiné okolnosti podřaditelné pod § 5 odst. 1 písm. c) Legis Ukrajina.
17. Pro rozhodnutí je tedy klíčové posouzení otázky, kde se žalobce nacházel dne 24. 2. 2022 a dříve. Se žalobcem lze souhlasit v tom, že platnost jeho polského víza vypršela ke dni 27. 12. 2021, tj. ještě před rozhodným datem, které je určující pro hodnocení, zda je žadatel osobou vysídlenou ve smyslu § 3 Legis Ukrajina. Žalovaný však svůj závěr o nepřijatelnosti žádosti nepostavil na tom, že žalobce disponoval ke dni 24. 2. 2022 vízem uděleným v jiném členském státě. Byť úkon, jímž žalovaný vrátil žalobci jeho žádost jako nepřijatelnou, neobsahuje podrobnější odůvodnění zvoleného postupu, lze z tiskopisu žádosti bez potíží zjistit základní důvod jejího nepřijetí, jímž bylo neprokázání toho, že žalobce je osobou podle § 3 Legis Ukrajina. V nyní projednávané věci se však žalobci dostalo i bližšího odůvodnění, proč byla jeho žádost posouzena jako nepřijatelná, a to ve shora zmiňovaném vyrozumění ze dne 2. 7. 2025. Z něho plyne především to, že žalobce musel po skončení polského víza pobývat na území Schengenského prostoru, neboť v jeho cestovním dokladu není vyznačeno (otiskem příslušného razítka), že opustil území členských států poté, kdy na toto území vstoupil dne 20. 7. 2021. Žalobce přitom v žalobě neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, z nichž by se dalo usuzovat, že musel v rozhodné době pobývat na území Ukrajiny. Pouhé tvrzení, že do ČR přijel po vypuknutí války na Ukrajině, resp. že doložil,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

že se ke dni 24. 2. 2022 nacházel na Ukrajině, nemůže samo o sobě zpochybnit údaje zachycené v cestovním dokladu, který žalobce předložil a jehož fotokopie je součástí spisového materiálu vedeného žalovaným. Soudu není zřejmé, co žalobce míní svým tvrzením, že doložil svůj pobyt na Ukrajině k rozhodnému datu, neboť k žalobě přiložil jen předmětnou žádost, dále návrh ze dne 26. 6. 2025 na přezkum rozhodnutí o nepřijatelnosti žádosti, vyrozumění ze dne 2. 7. 2025, jímž jej žalovaný informoval o důvodech nevyhovění návrhu na přezkum rozhodnutí o nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu a dále listinu označenou jako „odůvodnění víza za účelem strpení na území“ s datem 25. 6. 2025 a bez uvedení adresáta. Jinými slovy řečeno, žalobce ve skutečnosti nejenže nepředložil žádný důkaz svědčící o tom, že pobýval na území Ukrajiny k datu 24. 2. 2022, ale ani neuvedl, kdy se měl vrátit na Ukrajinu, popřípadě kdy konkrétně přijel do ČR. V této souvislosti nelze pominout ani to, že žalobce sám na tiskopise žádosti vyznačil, že ke dni 24. 2. 2022 pobýval v ČR. Z jakého důvodu nyní v žalobě fakticky popírá to, co sám uvedl ve své žádosti, žalobce nevysvětlil. K tomu soud pouze na okraj poznamenává, že tiskopis žádosti je vystaven též v ukrajinském jazyce, a tudíž by měl být pro žalobce naprosto srozumitelný.

18. Přisvědčit nelze ani argumentaci žalobce, že žalovaný měl zohlednit jeho rodinné a osobní vazby v ČR. Předně soud uvádí, že odkaz žalobce na § 5 odst. 3 Legis Ukrajina je v daném kontextu absolutně nepřipadný, neboť toto ustanovení upravuje upuštění od povinnosti osobního podání žádosti. Rozsah osobní působnosti dočasné ochrany upravuje Lex Ukrajina zejména v ustanovení § 3 a dále též v § 4. Osoby, na něž se povinně vztahuje dočasná ochrana, vymezuje čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí. Rodinnými příslušníky ve smyslu čl. 2 odst. 1 písm. c) prováděcího rozhodnutí se podle čl. 2 odst. 4 rozumí: *„osoby, pokud se již daná rodina zdržovala a pobývala na Ukrajině před 24. únorem 2022: a) manžel nebo manželka osoby uvedené v odst. 1 písm. a) nebo b) nebo její druh nebo družka, se kterým (kterou) žije v trvalém vztahu, v případě, že platné právní předpisy nebo praxe dotčeného členského státu přistupují k nesezdaným párům obdobně jako k párům sezdaným v rámci jeho vnitrostátního cizineckého práva; b) nezletilé svobodné děti osoby uvedené v odst. 1 písm. a) nebo b) nebo nezletilé svobodné děti jejího manžela nebo manželky bez ohledu na to, zda se jedná o manželské, nemanželské či osvojené děti, c) jiní blízcí příbuzní, kteří v době okolností souvisejících s hromadným přílivem žili jako rodina a tvořili její součást a kteří byli v době důvodů souvisejících s hromadným přílivem vysídlených osob na osobě uvedené v odst. 1 písm. a) nebo b) zcela či z větší části závislí.“* Slučování rodin, které předpokládá směrnice o dočasné ochraně, upravují na vnitrostátní úrovni § 51 až 53 zákona o dočasné ochraně. Podle § 51 odst. 1 zákona o dočasné ochraně *„rodinnému příslušníkovi cizince požívajícího dočasné ochrany podle tohoto zákona se udělí oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany na základě jím podané žádosti“*. Z čl. 2 odst. 4 prováděcího rozhodnutí vyplývá, že jsou-li splněny ostatní stanovené podmínky, na druha nebo družku vysídlené osoby se dočasná ochrana povinně vztahuje toliko za situace, že platné právní předpisy nebo praxe dotčeného členského státu přistupují k nesezdaným párům obdobně jako k párům sezdaným v rámci jeho vnitrostátního cizineckého práva. V návaznosti na uvedená ustanovení Lex Ukrajina [konkrétně jeho § 4 odst. 2 písm. a)] vyloučil, aby se při rozhodování o udělení dočasné ochrany podle tohoto zákona použil § 51 odst. 2 písm. d) zákona o dočasné ochraně. Podle tohoto ustanovení se rodinným příslušníkem cizince požívajícího dočasné ochrany pro účely sloučení rodiny a poskytování finančního příspěvku rozumí *„druh či družka za předpokladu, že spolu trvale žijí v době, kdy nastaly skutečnosti odůvodňující poskytnutí dočasné ochrany, a jestliže by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pocítovala jako újmu vlastní“*. Zbývající části § 51 odst. 2 zákona o dočasné ochraně, podle nichž se za rodinného příslušníka cizince požívajícího dočasné ochrany považuje manžel, partner (v úředně potvrzeném trvalém společenství dvou osob

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

stejného pohlaví), svobodné dítě mladší 18 let nebo rodič cizince požívajícího dočasné ochrany mladšího 18 let, se u dočasné ochrany podle Lex Ukrajina použijí.

19. S ohledem na výše popsanou aplikovanou právní úpravu soud považuje za podstatné zdůraznit, že syn žalobce byl v době podání žádosti již zletilý, a tedy již jen z tohoto důvodu nebylo možné brát v úvahu, že disponuje dočasnou ochranou v ČR. Zároveň je ovšem třeba dodat, že podle úvodní části čl. 2 odst. 4 prováděcího rozhodnutí je podmínkou dočasné ochrany udělené rodinnému příslušníku, že se „*daná rodina zdržovala a pobývala na Ukrajině před 24. únorem 2022*“. Tato podmínka by se měla uplatnit samostatně vůči každému rodinnému příslušníkovi, který ji tvoří. Jinými slovy řečeno, pokud žalobce, který je ukrajinským státním příslušníkem, a je tak povinen ve smyslu čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí doložit, že dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu byl v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil vysídlen z Ukrajiny, neprokázal, že sám pobýval na Ukrajině v rozhodném období, je případná skutečnost, že na území ČR pobývá na základě udělené dočasné ochrany jeho syn (ať již zletilý či nezletilý), zcela bez významu.
20. Uvedené se týká i družky žalobce, resp. vztahu žalobce k družce, neboť i kdyby bylo možné uznat, že žalobce a jeho družka tvořili rodinu, žalobce neprokázal, že šlo o rodinu, která se před 24. 2. 2022 zdržovala a pobývala na Ukrajině. Současně platí, že Lex Ukrajina vyloučil druhu/družku z okruhu osob, na něž se aplikovaná právní úprava povinně vztahuje. Pro úplnost je třeba poukázat na ustanovení § 52 zákona o dočasné ochraně, podle něhož: „*osobě blízké cizince požívajícího dočasné ochrany, která není uvedena v § 51 odst. 2, může být uděleno oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany toliko z důvodu hodného zvláštního zřetele, za předpokladu, že spolu trvale žili v době, kdy došlo k událostem vedoucím k hromadnému přílivu vysídlených osob na území.*“ Toto ustanovení nebylo Legis Ukrajina vyloučeno z použití [viz § 4 odst. 2 písm. a)], a proto lze podle něj postupovat při posuzování žádosti o dočasnou ochranu dle Legis Ukrajina. K případné aplikaci tohoto ustanovení v nyní projednávané věci však soud podotýká, že žalobce nejenže ve své žádosti vůbec nezminil, že na území ČR žije jeho družka, která je držitelkou pobytového oprávnění ve formě dočasné ochrany v ČR (jméno družky uvedl až v návrhu na přezkum vrácení žádosti jako nepřijatelné), především ale nijak nespécifikoval (v žádosti, návrhu na přezkum ani v žalobě), v jakých konkrétních okolnostech spatřuje existenci důvodů hodných zvláštního zřetele. Samotný vztah druhu a družky nemůže být tímto důvodem, což plyne ze systematiky dotčených ustanovení. Ke vzájemnému vztahu musí být přidružen další důvod či důvody, pro které by neudělení dočasné ochrany znamenalo pro žalobce a jeho družku větší újmu než u jiných nesezdaných párů, v nichž byla dočasná ochrana v tuzemsku udělena pouze jednomu z obou zúčastněných (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2024 č.j. 9 Azs 119/2024-33).
21. Soud nemohl vejít ani na námitky, v nichž se žalobce dovolával zásady legitimního očekávání, poukazoval na porušení zásady non refoulement a požadoval, aby bylo přihlédnuto k jeho osobním, rodinným a jiným vazbám na území ČR.
22. K legitimnímu očekávání lze v obecné rovině uvést, že zásada legitimního očekávání účastníka správního řízení nemá absolutní hodnotu a je omezena jinými zásadami, jež je v rámci správního řízení správní orgán povinen respektovat, zejména zásadou legality (§ 2 odst. 1 a 2 správního řádu) či zásadou účelnosti a souladu zvoleného řešení s veřejným zájmem (§ 2 odst. 4 správního řádu). Jedním ze závažných důvodů, na základě nichž může správní orgán prolomit legitimní očekávání účastníků správního řízení, by mohl být např. rozpor rozhodování správního orgánu s právními předpisy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2010 č.j. 1 Afs 50/2009-

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

233). Jak soud vyložil výše, žalovaný vzal v úvahu okolnosti, které vyplynuly z žádosti žalobce, a tyto správně a v souladu s relevantní právní úpravou posoudil. V tomto ohledu nemůže být jakkoli významné, že v minulosti byla žalobci dočasná ochrana v ČR udělena. Důvody, proč se tak stalo, by nemohly nic změnit na shora učiněných závěrech, naopak by takový postup ve světle posuzovaných skutkových okolností popsanych shora znamenal porušení zásady legality.

23. K tvrzení, že žalobci hrozí porušení zásady non-refoulement, je třeba připomenout, že žalovaný nerozhodoval o povinnosti žalobce opustit území ČR. Vyhodnocení jeho žádosti jako nepřijatelné nikterak nepředjímá, jak bude cizinec posuzován příslušnými správními orgány, v jejichž pravomoci je rozhodování o správním vyhoštění cizinců.
24. Konečně nebylo povinností žalovaného posuzovat osobní poměry žalobce a jiné jeho vazby na území ČR nad rámec toho, co vyplývá z Legis Ukrajina, prováděcího rozhodnutí, směrnice o dočasné ochraně či zákona o dočasné ochraně. Hodnocení přiměřenosti dopadů posouzení žádosti jako nepřiměřené, na které žalobce zřejmě poukazuje, se uplatní v řízeních podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Konkrétně § 174a odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanoví, že *„přiměřenost dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona posuzuje správní orgán pouze v případech, kdy to tento zákon výslovně stanoví.“* Zároveň podle § 4 odst. 1 Legis Ukrajina platí, že *„na řízení o udělení dočasné ochrany se obdobně použijí ustanovení zákona o pobytu cizinců na území České republiky o udělování víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území České republiky“*. Řízení o udělení víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění je upraveno v § 33 a 34 zákona o pobytu cizinců, přičemž uvedené řízení nevyžaduje, aby se správní orgán zabýval přiměřeností dopadů rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců.
25. Lze tak uzavřít, že žalovaný postupoval v souladu s platnou a účinnou právní úpravou, pokud žádost žalobce vyhodnotil podle § 5 odst. 2 věta první Legis Ukrajina jako nepřijatelnou z důvodu, že nebylo prokázáno, že žalobce je osobou podle § 3 téhož zákona. K tomu soud dodává, že forma vyřízení žádosti sdělením její nepřijatelnosti není v rozporu se směrnicí o dočasné ochraně ani prováděcím rozhodnutím, neboť z těchto norem nevyplývá výslovný požadavek na způsob, jakým má členský stát „nevyhovět“ žádosti v případě, že žadatel nespadá do kategorie osob vymezených prováděcím rozhodnutím Rady EU. Zákonodárcem zvolený způsob vyřízení žádosti je reflexí potřeby efektivně a bez zbytečné administrace vypořádat ty žádosti, které jsou zjevně (*prima facie*) nedůvodné. Jedná se o legitimní právní nástroj, kterým může být žadateli sděleno negativní stanovisko ohledně posouzení jeho žádosti. Žalobce nemohl být tímto faktickým postupem žalovaného zkrácen na svých právech, neboť jeho žádosti by z uvedených důvodů nemohlo být vyhověno ani při jejím věcném projednání ve formálně vedeném správním řízení. Pouze pro úplnost soud dodává, že Nejvyšší správní soud v rozsudcích 3. 4. 2025 č. j. 1 Azs 174/2024-42 a č.j. 1 Azs 336/2024-42 sice uzavřel, že správní orgán je povinen vést řízení o žádostech o udělení dočasné ochrany, tento závěr však učinil výlučně ve vztahu k důvodům podle § 5 odst. 1 písm. c) a d) Legis Ukrajina, a to zejména s ohledem na specifika posouzení toho, zda udělení dočasné ochrany v jiném členském státě je či není bez dalšího překážkou pro udělení dočasné ochrany v ČR.
26. Soud tedy nepřisvědčil žádné ze žalobních námitek, a proto žalobu podle § 87 odst. 3 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl. O věci samé v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl bez nařízení jednání (žalovaný s rozhodnutím bez nařízení jednání výslovně souhlasil a žalobce ve stanovené lhůtě nevyjádřil nesouhlas s tímto postupem).

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

27. Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady v řízení nevznikly,

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud.

Praha 12. prosince 2025

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu